وَقُلْ رَبِّ زِدْنِیْ عِلْمًا

گلدستۂ اطفال

حصۂ اول

متفرقات کا نصاب

قاعدہ اور پارہ عم کی جماعتوں کے لئے

اسماعیل احمد لولات کاپودروی

ISMAIL AHMED LULAT

LULATISMAIL@YAHOO.COM

mo. 9712005458,9898611235

بسم اللہ الرحمن الرحیم

نحمدہ ونصلّی علی رسولہ الکریم امّا بعد

مکاتب میں اساتذۂ کرام کا کلمات اسلام اور نماز کے اذکار اور مختلف اوقات کی مختلف دعائیں اور اذکارِ ماثورہ زبانی کرانے کا معمول رہا ہے۔لیکن بچوں کے سامنے کوئی کتاب نہیں ہوتی جس کی وجہ سے اساتذہ کلمات یا اذکار کے الفاظ زبانی پڑھاتے ہیں اور بچے پڑھتے اس طرح ان تمام محفوظات کو یاد کرنے اور یاد رکھنے میں کافی دشواریاں پیش آتی ہیں، بچے سنا ہوا محفوظ کرتے ہیں اور سننے میں غلطی کے سبب غلط الفاظ محفوظ ہوتے ہیں، بلکہ اکثر دیکھا کہ بچے کلمات اور وظائف نماز میں بہت فاحش غلطی کرتے ہیں۔ بعض اساتذہ موقع ومحل کی دعائیں کاپی میں لکھواتے ہیں اور بچے گجراتی زبان میں لکھتے ہیں اس لئے طلباء اور اساتذہ کی آسانی کے لئے ایک نصاب تیار کیا ہے جو سات بنیادی عناوین پر مشتمل ہے (۱) کلمات اسلام (۲) وظائف نماز (۳) ادعیاء (۴) احادیث ومسنون کلمات (۵) فرائض اور سنن وآداب (۶) اسمائے حسنٰی (۷) اسلامی معلومات پر مشتمل سوالات اور اس کے جوابات۔

اس نصاب کا نام گلدستۂ اطفال ہے جو دو حصہ پر مشتمل ہے اول حصہ میں ابتدائی تین جماعتوں کا نصاب ہے اور چوں کہ مکاتب میں پہلی دو جماعتیں قاعدہ کی ہوتی ہیں اور اردو زبان سکھانے کا آغاز تیسری جماعت یعنی پارۂ عم سے ہوتا ہے اس لئے پہلی تین جماعتوں

کامحفوظات کا نصاب ایک مستقل حصہ میں گجراتی زبان میں جمع کیا گیا ہے۔اگر چہ گلدستۂ اطفال ثانی میں حصہ اول کے تمام عناوین کواردوزبان میں جمع کردیا ہے۔

اساتذۂ کرام سے گذارش ہے کہ پہلے کتاب کے اندر سے کلمات اسلام اور وظائف نماز اور دعائیں صحیح پڑھائیں اور مناسب جگہ وقف کے ساتھ پہلے اندر سے سنیں پھرزبانی یادکرائیں

از:اسماعیل احمدلولات کاپودروی

محفوظات کا نصاب

جماعت نمبر (۱)

کلمات اسلام	دوکلمے،اول مع ترجمہ
دعائیں	۵ دعائیں۔کھانے سے پہلے،شروع میں دعا بھول جائے تو،کھانے کے بعد دعوت کھانے کی دعا،دسترخوان اٹھانے کی۔
سنن وآداب	پانی پینے کے آداب۔
سوالات	اسلامی معلومات پر مشتمل دس سوالات اوراس کے جوابات

جماعت نمبر (۲)

کلمات اسلام	تین کلمے،دوکلمے مع ترجمہ
دعائیں	۵ دعائیں گذشتہ اس کے ساتھ مزید ےدعائیں۔افطار کی دعا،پانی پینے کے بعد کی دعا،دودھ پینے کی،سونے سے پہلے،سوکراُٹھنے کی،
سنن وآداب	پانی پینے کے آداب۔کھانے کے آداب
سوالات	۱۲سوالات اوراس کے جوابات گذشتہ کے ساتھ۔

جماعت نمبر (۳)

کلمات اسلام	۵ کلمے،تین مع ترجمہ
دعائیں	دس دعائیں گذشتہ مع بیت الخلاء جانے کی۔بیت الخلاء سے نکلنے کی۔وضوء سے پہلے،وضوء کے درمیان کی،وضوء کے بعد کی۔
سنن وآداب	پانی پینے کے آداب۔کھانے کے آداب،سونے کی سنتیں،سوکراُٹھنے کی سنتیں
سوالات	گذشتہ ۲۲ کے ساتھ مزید چودہ سوالات اوراس کے جوابات
حفظ سور	سورۃالفاتحہ سے سورۃ الفیل
حفظ حدیث	سات احادیث اوردس مسنون کلمات

نوٹ : بچوں کوگھر داعی بنا کربھیجیں ان سے کہیں کہ تم نے جوسنن اورآداب اورمسنون کلمات و احادیث یادکی ہیں اپنے بھائی بہن اوروالدین کوسنانا دوسرے روز ان سے سوال کریں کہ کل کس نے احادیث اپنے گھروالوں کوسنائی ہے جس نے سنایا ہواس کوسب کے سامنے شاباسی دیں۔اسکااثر یہ ہوگا کہ اکثر بچے دوسرے روز یہ کام کریں گے اس کا فائدہ یہ ہوگا کہ یہ احادیث اورسنن وآداب بچوں کو پختہ یادہو جائیں گے ان کورٹارٹا کر یادرکھوانے کی ضرورت نہیں پڑے گی۔

﴿ کلامات اسلام ﴾

(۱) اول کلمۂ طیبه

لاَاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ.

અલ્લાહ તઆલા કે સિવા કોઇ ઈબાદત કે લાઇક નહી,મોહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ) અલ્લાહ તઆલા કે રસૂલ હૈ.

رَّسُوْلُ اللّٰهِ.	مُحَمَّدٌ	اِلَّااللّٰهُ	لاَاِلٰهَ
અલ્લાહ કે રસૂલ હૈં	મોહમ્મદ (સ.)	સીવા અલ્લાહ તઆલા કે	નહી કોઇ મઅબુદ

(۲) دویم کلمۂ شهادت

اَشْهَدُ اَنْ لَّآاِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ...

મે ગવાહી દેતા હુ કે અલ્લાહ તઆલા કે સિવા કોઇ ઈબાદત કે લાઇક નહી,ઓર મે ગવાહી દેતા હુ કે બેશક હઝરત મોહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ) અલ્લાહ તઆલા કે બન્દે ઓર ઉસ્કે રસુલ હૈં.

وَرَسُوْلُهٗ	عَبْدُهٗ	اَنَّ	اَشْهَدُ

અલ્લાહ કે રસૂલ	અલ્લાહકે બન્દે	બે શક	મે ગવાહી દેતા હુ

(۱) سویم کلمۂ تمجید

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآاِلٰهَ اِلَّااللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ لَا حَوْلَ وَلَاقُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ...

અલ્લાહ તઆલા કી ઝાત પાકહૈ .ઓર તમામ તઅરીફે અલ્લાહ કે લીએ હૈ અલ્લાહ તઆલા કે સિવા કોઇ ઈબાદત કે લાઇક નહી ઓર અલ્લાહ સબ સે બળા હૈ ગુનાહો સે બચને કી તાકતઓર નેક કામ કરને કૂવ્વત અલ્લાહ હી કી તરફ સે હૈ જો બહોત બલન્દ બહોત અઝમત વાલા હૈ .

وَاللّٰهُ اَكْبَرُ	وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ	سُبْحَانَ اللّٰهِ
અલ્લાહ સબ સે બળા હે	તમામ તઅરીફે અલ્લાહ કે લીએ હૈ	અલ્લાહ તઆલા કી ઝાત પાકહૈ
الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ	وَلَاقُوَّةَ	لَا حَوْلَ
જો બહોત બુલંદ અઝમત વાલા હે	ઓર નેક કામ કરને કી કૂવ્વત	ગુનાહો સે બચને કી તાકત

نوٹ : تین کلمے مع ترجمہ ہیں اس لئے صرف تین کا ترجمہ لکھا ہے۔

(۴) چھارم کلمۂ توحید

لا اِلٰہ اِلَّا اللّٰہُ وَحْدَہٗ لا شَرِیْکَہٗ لَہُ الْمُلْکُ وَلَہُ الْحَمْدُ یُحْیِ وَ یُمِیْتُ بِیَدِہِ الْخَیْرُ وَھُوَ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ۔۔

(۵) پنجم کلمۂ رد کفر

اَللّٰھُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبِکَ مِنْ اَنْ اُشْرِکَ بِکَ شَیْأً وَّاَنَا اَعْلَمُ بِہٖ، وَاَسْتَغْفِرُکَ لِمَالَا اَعْلَمُ بِہٖ (ابن السنی) تُبْتُ عَنْہُ، وَ تَبَرَّأْتُ مِنَ الْکُفْرِوَالشِّرْکِ وَالْمَعَاصِیْ کُلِّھَا، اَسْلَمْتُ وَآمَنْتُ وَاَقُوْلُ لا اِلٰہ اِلَّا اللّٰہُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللّٰہِ۔۔

دعائیں

ખાવા ની દુઆ

﴿۱﴾ بِسْمِ اللّٰہِ (بخاری)

اَللّٰھُمَّ بَارِکْ لَنَافِیْمَا رَزَقْتَنَا، وَقِنَاعَذَابَ النَّارِ، بِسْمِ اللّٰہِ (رواہ ابن السنی)

ખાવા ના દરમિયાન દુઆ યાદ આવે ત્યારે પઢવા ની દુઆ

﴿۲﴾ بِسْمِ اللّٰہِ اَوَّلَہٗ وَاٰخِرَہٗ (ابوداؤد)

ખાધા પછી ની દુઆ

﴿۳﴾ اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ الَّذِیْ اَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَامُسْلِمِیْنَ.

દઅવત ખાધા પછી પઢવા ની દુઆ

﴿۴﴾ اَللّٰھُمَّ اَطْعِمْ مَنْ اَطْعَمَنِیْ وَاسْقِ مَنْ سَقَانِیْ

દસ્તરખ્વાન ઉઠાવવા ની દુઆ

﴿۵﴾ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْدًا كَثِيْرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيْهِ غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَّلَا مُوَدَّعٍ وَّلَا مُسْتَغْنًى عَنْهُ رَبَّنَا (بخاری)

ઇફ્તાર ની દુઆ

﴿۶﴾ اَللّٰهُمَّ لَکَ صُمْتُ وَعَلٰى رِزْقِکَ اَفْطَرْتُ

પાણી પીધા પછી પઢવાની દુઆ

﴿۷﴾ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ سَقَانَا عَذْبًا فُرَاتًا بِرَحْمَتِهٖ وَلَمْ يَجْعَلْهُ مِلْحًا اُجَاجًا بِذُنُوْبِنَا (کنز العمال)

દૂધ પીધા પછી પઢવાની દુઆ

﴿۸﴾ اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيْهِ وَزِدْنَا مِنْهُ (ترمذی)

સૂતી વખતે પઢવા ની દુઆ

﴿۹﴾ اَللّٰهُمَّ بِاسْمِکَ اَمُوْتُ وَاَحْيٰى (بخاری)

સૂઇ ને ઉઠવા ની દુઆ

﴿۱۰﴾ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ اَحْيَانَا بَعْدَ مَا اَمَا تَنَا وَاِلَيْهِ النُّشُوْرُ..

સંડાસ મા દાખલ થવા પેહલા પઢવાની દુઆ

﴿۱۱﴾ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُبِکَ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخَبَائِثِ. (ابودؤد)

સંડાસ થી નીકળી ને પઢવાની દુઆ

﴿۱۲﴾ غُفْرَانَکَ (ابودؤد) دوسری دعا ہے اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ اَذْهَبَ عَنِّى الْاَذٰى وَعَافَانِىْ.

વુઝુ થી પેહલા પઢવાની દુઆ

﴿۱۳﴾ بِسْمِ اللّٰهِ (نسائی ،ابوداؤد)

વુઝુ ના દરમયાન પઢવાની દુઆ

﴿۱۴﴾ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْلِىْ ذَنْبِىْ وَوَسِّعْ لِىْ فِىْ دَارِىْ وَبَارِکْ لِىْ فِىْ رِزْقِىْ .. (مسند احمد)

વુઝુ પછી પઢવાની દુઆ

﴿૧૫﴾ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِىْ مِنَ التَّوَّابِيْنَ وَاجْعَلْنِىْ مِنَ الْمُتَطَهِّرِيْنَ.. (مسلم)

سنن،آداب

 جماعت نمبر۱۔کے لئے (معلم الاطفال اول)

❁ پانی پینے کے آداب ❁

પાણી પીવા ના આદાબ અને સુન્નતો

(૧)	બેસી ને જમણા હાથ થી પીવુ
(૨)	બિસ્મિલ્લાહ પઢીને પીવુ
(૩)	ત્રણ સ્વાસ મા પીવુ
(૪)	પાણી જોઇ ને પીવુ
(૫)	વાસણ અથવા ગ્લાસ મા શ્વાસ ન લેવો
(૬)	પીઘા પછી અલ્હમ્દુલિલ્લાહ પઢવુ

(૭)	વાસણ ના તૂટેલા ભાગ થી ન પીવુ.

 جماعت نمبر۲۔کے لئے (معلم الاطفال ثانی)

❁ کھانے کے آداب ❁

ખાવા ના આદાબ

૧	દસ્તરખ્વાન બિછાવવુ
૨	કાંડા સુધી હાથ ઘોવુ.
૩	ખાવા પેહલા દુઆ પઢવુ
૪	સુન્નત તરીકા પર બેસવું.બન્ને પગ બિછાવીને અથવા એક ઘુંટણ ઉભા રાખીને બેસવું.
૫	ટેક લગાવીને ન ખાવુ
૬	જમણા હાથ ની ત્રણ આંગળીઓ થી ખાવુ.
૭	પોતાની સામે થી ખાવુ પરંતુ ખાવામા જુદી જુદી વસ્તુહોયતો બીજા ની સામે થી ખાવામા વાંધો નથી.
૮	ખાવા મા ઐબ ન કાઢવી.
૯	નીચે પડી ગયેલ લુકમાને સાફ કરી ખાય લેવુ

૧૦	વાસણ અને આગળીઓ બરાબર સાફ કરવી
૧૧	ખાધા પછીની દુઆ પઢવુ.
૧૨	ખાધા પછી હાથ ધોવુ અને કુલ્લી કરવી.
૧૩	પહેલા દસ્તરખ્વાન ઉઠાવ્વુ પછી ઉઠવુ
૧૪	દસ્તરખ્વાન ઉઠાવ્વા ની દુઆ પઢવુ

جماعت نمبر۳۔ کے لئے (پارۂ عم)

۞ سونے کے آداب ۞
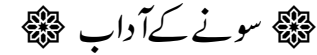
સૂવા ના આદાબ અને સુન્નતો

૧	ઈશા પછી જલદી સુવુ.દુન્યવી વાતો નકરવી
૨	સુવા પહલા કપડા બદલી ને સુવુ.
૩	ઈસ્તિન્જા થી ફારીગ થઈ બા વુઝુ સુવુ.
૪	ત્રણ વખત બિસ્તર ખંખેરી લેવો.
૫	ત્રણ સલાઈ સુરમો લગાવ્વુ.
૬	તસ્બીહે ફાતમી ચારકુલ પઢી હાથ ઉપર દમ કરી બદન ઉપર ફેરવી લેવો.અને પછી દુઆ પઢવુ.

૭	જમણી કરવટ પર કિબ્લા તરફ મોઢું રાખીને સુવુ
૮	પેટ પર ઉંધા સુવુ મના છે
૯	ખરાબ સ્વપન આવે તો ડાબી બાજુ થુકી આ .દુઆ પઢવુ. اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ وَمِنْ شَرِّ هٰذِهِ الرُّؤْيَا

۞ سوکر اُٹھنے کے آداب ۞

સૂઈ ને ઊઠવા પછી ના આદાબ અને સુન્નતો

૧	આંખ ખુલતા ની સાથે બન્ને હાથ મોઢાં અને આંખો પર ફેરવ્વુ
૨	ત્રણ વખત અલ્હમદુ લીલ્લાહ પઢી પેહલો કલમો પઢવુ ,અને પછી સુઇને ઉઠવા ની દુઆ પઢવુ .
૩	મિસ્વાક કરવુ.

اسلامی معلومات پر مشتمل سوالات اور جوابات

❁ કલાસ નં.–૧ ❁

﴾૧﴿	સ. હમ સબ કોન હે? જ. હમ મુસલમાન હે.
﴾૨﴿	સ. હમ કિસકે બંદે હે? જ. હમ સબ અલ્લાહકે બંદે હે.
﴾૩﴿	સ. સલામ કર ને સે કિતની નેકીયાં મિલતી હે? જ. તીસ નેકીયાં મિલતી હે
﴾૪﴿	સ. સલામ કિસ તરહ કરના ચાહિયે? જ. અસ્સલામુઅલયકુમ વરહમતુલ્લા હી વબરકાતુહ. સિહત સાથ બોલતાંશીખવવું
﴾૫﴿	સ. અલ્લાહ કીતને હે? જ. અલ્લાહ એક હે. ઓર કુદરતવાલે હે.
﴾૬﴿	સ. ઈબાદત કે લાઈક કૌન હે? જ. ઈબાદત કે લાઈક અલ્લાહ હે.
﴾૭﴿	સ. હમ યહાં મદ્રસામેં કયું આતે હે? જ. ઈસ્લામ મઝહબ કી તાલીમ સિખને કે લીયે

﴾૮﴿	સ.હમારે મઝહબ કા નામ કયા હે? જ. હમારે મઝહબ કા નામ ઈસ્લામ હે.
﴾૯﴿	સ. હમારા મઝહબ કૈસા હે? જ. સચ્ચા ઓર સબસે અચ્છા મઝહબ હે.
﴾૧૦﴿	સ. અબ્બા ઓર અમ્મી ખાના, પીના, કપળે, પૈસે તુમકો દેતે હે વો કહાંસે મિલતે હે? જ. સબ અલ્લાહ કે પાસ સે મિલતે હે.
﴾૧૧﴿	સ. અઉઝુબિલ્લાહ,બિસ્મિલ્લાહ પઢકેબતાઓ
﴾૧૨﴿	સ. તખ્તી પઢકે બતાઓ?

❁ કલાસ નં.–૨ ❁

﴾૧﴿	સ. સબ ઐબોંસે પાક કોન હે? જ. અલ્લાહ સબ ઐબોંસે પાક હે.
﴾૨﴿	સ. હમ સબ કિસકે મોહતાજ હે? જ. હમ સબ અલ્લાહ કે મોહતાજ હે.
﴾૩﴿	સ. અલ્લાહ કિસકા મોહતાજ હે? જ. અલ્લાહ કિસીકા મોહતાજ નહિ.

૪	સ. સબસે બળા સચ કયા હૈ? જ.ઈમાન ઓર તવહીદ સબસે બળા સચ હૈ.
૫	સ. સબસે બળા જૂઠ કયા હૈ? જ.કુફ્ર ઓર શિર્ક, જો બહોત બળા ગુનાહ હૈ.
૬	સ. સલામ કા જવાબ કૈસે દેના ચાહિએ જ.વઅલયકુમુસ્સલામ,વરહમતુલ્લાહે વબરકાતુહ.
૭	સ. હમ કિસકે ઉમમતી હૈ? જ. હઝરત મુહંમદ (સ.અ.વ.) કે ઉમ્મતી હૈ.
૮	સ. ખાને,પીને ઓર સોને કીદુઆ પઢકે બતાઓ
૯	સ. હમારે નબી કા નામ કયા હૈ? જ. હઝરત મુહંમદ (સ.અ.વ.).
૧૦	સ. હમારે નબી કહાં કે થે? જ. સઉદી અરબીય્યામેં મકકા શહર કે થે, લેકીન આખરી ઉમ્ર મેં મદીના કો વતન બના લીયા થા.
૧૧	સ. મુસલમાન કિસકો કહતે હૈ? જ. ઈસ્લામ મઝહબ કે માનને વાલે કો
૧૨	સ. પહેલા, દુસરા, તીસરા કલેમા પઢકે બતાઓ

❁ કલાસ નં.–૩ ❁

૧	સ. હમકો કિસને પૈદા કિયા? જ. હમેં ઓર સબ મખ્લુકાત કો અલ્લાહને પૈદા કિયા.
૨	સ. અલ્લાહને કિસ તરહ પૈદા કિયા? જ. અલ્લાહને અપની કુદરત ઓર તાકાત સે પૈદા કિયા
૩	સ. અલ્લાહ કહાં હૈ? જ. અલ્લાહ હર જગહ હાઝીર હૈ.
૪	સ. ઈસ્લામ કે સિવાય દૂસરે મઝહબ કૈસે હૈ? જ. સચ્ચે ઓર અચ્છે નહિં હૈ
૫	સ. ટી.વી. દેખના ઓર રખના કૈસા હૈ? જ.હરામ હૈ ઓર બળા ગુન્હા હૈ.
૬	સ. કુર્આન પળ્હને સે કયા મિલતા હૈ? જ. સવાબ મિલતા હૈ. અલ્લાહ રાઝી હોતે હૈ
૭	સ. માલ–દૌલત, ઈઝઝત ઓર ઝીલ્લત કિસકે હાથમેં હૈ? જ. અલ્લાહ કે હાથમેં હૈ. (કબ્જે મેં હૈ)

﴿૮﴾	સ. અલ્લાહ પાક હમકો કયું નઝર નહિં આતે? જ.હમારી આંખોંમેં દેખને કી તાકત નહિ હે ઈસલિય નઝર નહિં આતે
﴿૯﴾	સ.અલ્લાહ કે સાથ કિસી દૂસરે કી ઈબાદત કરના કૈસા હે? જ. યે શિર્ક હે, સબસે બળા ગુનાહ હે.
﴿૧૦﴾	સ. ગુનાહ કિસકો કહતે હે? જ.અલ્લાહકી નાફરમાની કરનેકો ગુનાહ કેહતે હે.
﴿૧૧﴾	સ. ખાને સે પહેલે કૌનસી દુઆ પઢના ચાહિએ? જ. બિસ્મિલ્લાહિ વઅલાબરકતિલ્લાહ
﴿૧૨﴾	સ. રાત–દીન મેં કિતની નમાઝ ફર્ઝ હે? જ.પાંચ : ફજર, ઝોહર, અસર, મગરિબ ઓર ઈશાં.
﴿૧૩﴾	સ. ઈસ્લામકે અરકાન કિતને હે? જ.પાંચ : કલમએ તય્યીબહ, નમાઝ, રોઝા, ઝકાત, હજ.
﴿૧૪﴾	સ. નમાઝ પળ્હનેસે ફાયદા કયા હે? જ.સવાબ મિલતા હે.જીસ્માની ઓર રૂહાની ફાઈદા હોતા હે

مسنون کلمات

﴿خاص مواقع پر کہے جانے والے مسنون کلمات﴾

اونچی جگہ پر چڑھتے ہوئے	اَللّٰهُ اَكْبَرُ
نیچے اترتے ہوئے	سُبْحَانَ اللّٰهُ
ہر اچھا کام شروع کرتے وقت	بِسْمِ اللّٰهِ
کوئی نعمت حاصل ہو	اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ
کوئی چیز اچھی لگے	مَاشَاءَ اللّٰهُ
کسی بات پر تعجب ہو	سُبْحَانَ اللّٰهُ
کسی کام کا ارادہ کرتے وقت	اِنْشَاءَاللّٰهُ
چھینک آنے پر	اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ
چھینک کا جواب	يَرْحَمُكَ اللّٰهُ
چھینکنے والا پھر یہ دعا پڑھے	يَهْدِيْكُمُ اللّٰهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ۔

احادیث

﴿جماعت نمبر۳ پارۂ عم کی جماعت کے لئے﴾ قال النبی صلی اللہ علیہ وسلم

الصَّلٰوۃُ نُوْرٌ	نماز روشنی ہے
اَفْشُوا السَّلَامَ بَیْنَکُمْ	آپس میں سلام کو عام کرو
سَمِّ اللّٰہَ وَ کُلْ بِیَمِیْنِكَ	اللہ کا نام لو اور داہنے ہاتھ سے کھاؤ
کُلْ مِمَّا یَلِیْكَ	اپنے سامنے سے کھاؤ
خَیْرُ الْحَدِیْثِ کِتَابُ اللّٰہِ	بہترین بات اللہ کی کتاب ہے۔
اِنَّ الصِّدْقَ یَھْدِیْ اِلَی الْبِرِّ	بے شک سچ نیکی کا راستہ دیکھاتا ہے
زَیِّنُوا الْقُرْآنَ بِاَصْوَاتِکُمْ	قرآن کی زینت کو اپنی آواز سے ظاہر کرو

نوٹ: احادیث محفوظ کرانے کا طریقہ یہ ہے کہ ایک حدیث عام بوڑد پر لکھ دیں اور بچوں کو مکلّف بنائیں کہ جب وہ مدرسہ آئیں تو پہلے تین مرتبہ حدیث پڑھ کر کلاس میں داخل ہوں چند روز کے بعد ان سے سوال کریں کہ یہ حدیث کس کو یاد ہوگئی، آپ دیکھیں گے کہ اکثر بچوں کو حدیث یاد ہوگئی ہے۔اس طرح عربی عبارتیں پڑھنے کی صلاحیت بھی پیدا ہوگی اور پڑھنے کا شوق وذوق بھی بنے گا۔

વિરદે ઝબાં

તેરે સિવા મઅબૂદે હકીકી કોઇ નહી હે કોઇ નહી.

તેરે સિવા મકસુદે હકીકી કોઇ નહી હે કોઇ નહી.

તેરે સિવામવજુદે હકીકી કોઇ નહી હે કોઇ નહી.

તેરે સિવા મશહૂદે હકીકી કોઇ નહી હે કોઇ નહી.

અબ તો રહે બસ તાદમે આખિર વિરદે ઝબાં એમેરે ઇલાહ

લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહુ ;લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહુ; લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહ

યાદ મે તેરી સબકો ભુલા દૂ કોઇ ન મુજકો યાદ રહે .

તુજપે સબ ધરબાર લુટાદૂ ખાના એ દીલ આબાદ રહે.

સબ ખુશીઓ કો આગ લગાદૂ ગમસે તેરે દીલ શાદ રહે.

સબકો નઝરસે અપની ગીરાદુ તુજસે ફકત ફરિયાદ રહે.

અબ તો રહે બસ તાદમે આખિર વિરદે ઝબાં એમેરે ઇલાહ

લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહુ ;લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહુ; લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહ

મુજકો સરાફા ઝીક્ર બનાદે ઝીક્ર તેરા એ મેરે ખુદા.

નિકલે મેરે હરબુને મુંહસે ઝીક્ર તરા એ મેરે ખુદા.

હલકસે નિકલે સાંસકે બદલે ઝીક્ર તેરા એ મેરે ખદા.

અબતો કભી છોળે ન છુટે ઝીક્ર તેરા એ મેરે ખુદા.

અબ તો રહે બસ તાદમે આખિર વિરદે ઝબાં એમેરે ઇલાહ

લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહુ ;લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહુ; લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહ

પેહલુમે જબતક કલ્બ રહે ઔર તનમે જબતક જાન રહે.

લબપે તેરાહી નામ રહે ઓર દીલમે તેરા હી ધ્યાન રહે.

જઝબ મે પર્રા હોશં રહે ઔર અકલ મેરી હેરાન રહે.

લેકીન તુજસે ગાફીલ હરગીઝ દીલ ન મેરા એક આન રહે.

અબ તો રહે બસ તાદમે આખિર વિરદે ઝબાં એમેરે ઈલાહ

લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ ;લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ; લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ

❁ શબ્દાર્થ ❁

મહબુબે હકીકી	ખરેખર બદંગી ના લાયક
મકસુદે હકીકી	એવી ઝાત જેનો જીવનમાં અધાર છે.
મશહુદ	નિરક્ષણ કરેલુ (અહી) મૌજુદ ના અર્થ માં છે.
તાદમે આખિર	મૌત સુધી
ખાના એ દીલ	હદય રૂપી ઘર.
દીલ શાદ	ખુશખુશાલ
સરાપા	માથા થી પગ સુધી
બુન	મૂળ ભાગ અવયવ.
હલક	ગળુ / **કલ્બ** = દીલ./ **લબ** = હોટ
જઝબ	અલ્લહ સાથ પ્રેમ /
પર્રાં	મસ્ત અને મગન બની જવુ / **આન** = ઘડી

❁ મેરી દુઆ ❁

મેરી દુઆ ભી સુનલે, પવરદિગારે આલમ !

મેરી અર્ઝ હે યા રબ, આમુરઝગારે આલમ !

મુસ્લિમ કો દે હિદાયત તૌફીક હો ઈનાયત !

મઝલૂમ હે નિહાયત કીસસે કરે શિકાયત !

મેરી દુઆ ભી સુનલે .....

હે બેબસી ભી યારબ! ઔર બેકસી ભી યારબ !

કશ્તી ફંસી હે યા રબ ! દુન્યા દુખી હે યા રબ !

આફતેસે તુ છુળા દે, દુશ્મન કે દીલ ફીરા દે,

કિસ્મત ભી તુ જગા દે, નેકીકી ધુન લગા દે,

મેરી દુઆ ભી સુનલે .....

તુ સબકો નેક કર દે, દીલ સબ કે એક કર દે,

ઝઘડો કો તુ મિટા દે, તફરીક સે તુ છુળા દે,

હમકો તુ દે હિદાયત, સિહહત હમેં અતાહો,

ઈફફતભી હો ઈનાયત, ઔર ઈલ્મભી અતા હો,

મેરી દુઆ ભી સુનલે .....

❁ **શબ્દો ના અર્થ** પેજ નબંર(૩૦/ ૩૧) પર જોઈ સકો છો. ❁

❁ તઅરીફે ખુદા ❁

તઅરીફ ઉસ ખુદા કી જીસને જહાં બનાયા
કૈસી ઝમી   બનાઇ, કયા આસમા બનાયા

પૈરો   તરે બિછાયા, કયા ખુબ ફર્શે   ખાકી,
ઔર સરપે લાજ વરદી, એક સાએબાં બનાયા,

મેવે લગાયે કયા કયા, ખુશ ઝાઇકા રસીલે,
ચખનેકો જીનસે હમકો શીરી દહાં બનાયા,

સુરજ સે હમને પાઇ, ગરમી ભી રોશની ભી,
કયા ખુબ ચશ્મા, તુને અય મેહરબા બનાયા,

સુરજ બના કે તુને, રૌનક જહાં કો બખ્શી,
રહેને કો યે હમારે, અચ્છા મકાં બનાયા,

તઅરીફ ઇક ખુદા કી જીસને જહાં બનાયા

પ્યાસી ઝમી કે મુહંમે, મેહકા ચુવાયા પાની,
ઔર બાદલો કો તુને, મેહકા નિશાં બનાયા,

આબે રવાં કે અંદર મછલી બનાઇ તુને,
મછલી કે   તેરને કો આબે - રવાં બનાયા

હર ચીઝસે હે તેરી, કારીગરી ટપકતી,
યે કારખાના,   કબ રાએગા બનાયા,

તઅરીફ ઇક ખુદા કી જીસને જહાં બનાયા
કૈસી ઝમી   બનાઇ, કયા આસમા બનાયા

❁ એક છોકરા ની દુઆ ❁

લબ પે આતી હે દુઆ બનકે તમન્ના મેરી
ઝીદંગી શમઅ કી સુરત હો ખુદાયા મેરી

દુર દુન્યાકા મેરે દમ સે ઉજાલા હો જાયે
હર જગા મેરે ચમકને સે ઉજાલ હો જાયે

હો મેરે દમ સે યુંહી દીનો વતન કી ઝીનત
જીસ તરહ ફુલો સે હોતી હે ચમન કી ઝીનત

હો મેરા કામ ગરીબો કી હિમાયત કરના
દર્દમન્દો સે જઇફો સે મોહબ્બત કરના

મેરે અલ્લાહ બુરાંઇસે બચાના મુજકો
નેક જો રાહ હો, ઉસ રાહ પે ચલાના મુજકો

લબ પે આતી હે દુઆ બનકે તમન્ના મેરી
ઝીદંગી શમઅ કી સુરત હો ખુદાયા મેરી

❁ નઝરાનએ અકીદત ❁

હે નઝર મે જમાલે હબીબે ખુદા
જીસકી તસ્વીર સીને મેં મૌજુદ હૈ.

જીસને લાકર કલામે ઇલાહિદયા,
વો મુહંમ્મદ મદીનેમે મૌજુદ હૈ.

ફુલ ખીલતે હૈ પળ્હ પળ્હ કે સલ્લે અલા
જુમ કર કેહ રહી હે યે બાદે સબા.

ઐસી ખશ્બુ ચમન કે ગુલો મે કહાં
જો નબી કે પસીને મે મૌજુદ હૈ

હે નઝર મે જમાલે હબીબે ખુદા

છોળના તેરા તયબા ગવારા નહી
શારી દુન્યા મે ઐસા નઝારા નહી

ઐસા મઝંર ઝમાને મે દેખા નહી
જૈસા મઝંર મદીને મે મૌજુદ હૈ.

જબકે તુફા સફીને સે ટકરા ગયા.
મૈને ઉસસે યે બે સાખતા કેહ દીયા

કયા બિગાંરેગા તુ કશ્તીએ દીનકા
ના ખુદા જબ સફીનેમેં મૌજુદ હૈ

હે નઝર મે જમાલે હબીબે ખુદા
જીસકી તસ્વીર સીને મેં મૌજુદ હૈ.

❁ કુર્આન કી ફઝીલત ❁

સીનેમે રાશની હૈ,... કૂર્આ કી બદૌલત
નૂરાની ઝિદંગી હૈ ... કૂર્આ કી બદૌલત
અલ્લાહ રહે તિલાવત મોમિનકે હર મકા મેં
આવાઝ આર હી હે, કૂર્આ કી બદૌલત
સીનેમે...........

હાફીઝ અગર હે કોઇ, બેશક લહદમેં ઉસકા
મહફુઝ જીસ્મ ભી હૈં, કૂર્આ કી બદૌલત
માં - બાપ કે સર પર નૂરાની તાજ હોગા
બેટાં તો જન્નતી હૈં, કૂર્આ કી બદૌલત
સીનેમે...........

અલ્લાહ કા કરમ હે, યે દેન હે નબી કી
કુર્આ હિફઝ કિયા હૈં, કૂર્આ કી બદૌલત
દુન્યા હાફિઝે હે, યા આખિરત કી મંઝીલ
હાસિલ ખુશી હુઇ હૈં, કૂર્આ કી બદૌલત
સીનેમે રાશની હૈ,......

❁ એક છોકરા ની દુઆ ❁

પળહ કર નમાઝ બચ્ચો

કેહ દૈ હમ અપને રબ સે.

યા રબ યે ઇલતેજા હૈ

રાજી રહે તુ સબ સે

જો હો ચુકી ખતાએ

હરગીઝ ન હોગી અબ સે

ગીબત કભી કસી કી

નિકલે ન મેરે લબ સે

આલમ મૈ નુર ફૈલે.

યા રબ મેરે અદબ સે.

હો રોશની જહાંમે.

અખ્લાક કે સબબ સે.

દુન્યા મે શાન્તિ હો.

યે આરઝુ હૈ કબ સે.

પળહ કર નમાઝ બચ્ચો...........

❁ શબ્દાર્થ ❁

ઇલતેજા - ગુજારીશ / **આલમ** -દુન્યા / **જહાં** -દુન્યા / **આરઝુ** - ચાહત / **શાન્તિ** - સુકુન / **અખ્લાક** - સારી આદતો

❁ શબ્દાર્થ ❁

જમાલ = ખુબશુરતી,	**તસ્વીર** = ફોટો,	કલામે ઇલાહી = કુર્આન
જુમ કર = ડોલીને,	**તૈબા** = મદીના શરીફ	**બાદેસબા** = સવારના સુમારે ચાલતી હવાં
સફીના =હાળી,**નાખુદા** = હાડી ચલાવનાર.	**બેસાખતા** = એકદમ	**કશ્તીએ દીન** = અંદર નું ઇમાન,

❁ શબ્દાર્થ ❁

સીના = દીલ **લહદ** = કબર/	**દુન્યા યે હૈ** = કુર્આન દુન્યા માં પ્રાપ્ત કરવા જેવી વસ્તુ છે
દૈન = અમાનત **બદૌલત** = કારણ	**આખિરત કી મંઝીલ** =આખિરતમાં આરામ માટે કુર્આન જ પહલુ પગલૂ છે

❁ શબ્દાર્થ ❁

તમન્ના = ચાહત	**શમઅ** = મોમબત્તી	**મેરે દમ સે** = મારા થી
ચમન = બાગ	**ઝીનત** = ખુબસુરતી	**રાહ** = રસ્તો

❁ શબ્દાર્થ ❁

અર્ઝ=નમ્ર વનિંતી	**બેબસી**=દુ:ખી	**તૌફીક**=શકિત પ્રેરણા
તફરીક =વિગ્રહ	**નિહાયત**=ઘંણુજ	**ઇફ્ફત**=પવિત્રતા

❁ શબ્દાર્થ ❁

તઅરીફ= વખાણ,	**જહાં** = જગત,સુષ્ટિ	**ઝમી**,=ધરતી

લાજવર્દી સાએબા = વાદળી રંગ નુ છાપરૂ (અહીં) આકાશ,	ફરશે ખાકી = માટીનું પાથરણું,	પૈરો તલે = પગ નીચે
શીરી = મીઠા	રસીલે = રસથીભરેલા	ખશઝાઈકા = સ્વાદિષ્ટ,
રૌનક = શોભા	ચશ્માં = ઝરણું,	દહાં= મો
રાએગા = નકામું.	ચુવાયા = પીવડાવ્યું,	આબેરવા = વહેતુ પાણી,
મકા = મકાન	કારખાના = (અહીં) જગત	મેહ = વરસાદ

جماعت نمبر (۱،۲،۳) کے لئے اجتماعی اعمال کا نقشہ

جماعت / ایام	اتوار	پیر	منگل	بدھ	جمعرات
تلاوت	۳	۳	۲	۲	۳
حمد ونعت	اجتماعی	اجتماعی	اجتماعی	اجتماعی	اجتماعی
کلمات ودعا	۲	۳	۱	۲	۲
دعا	۱	۲	۳	۱	۲
سنن وآداب	۳	۲	۱	۲	۱
سوالات	۲	۱	۳	۳	۲
قواعد تجوید	۲	۲	۳	۱	۳
حروف تہجی	۱	۱	۲	۲	۳

﴿اجتماعی اعمال کا نظام﴾

صبح مدرسہ شروع ہوتے ہی نصف گھنٹہ دوشعبوں میں اجتماعی اعمال ہوتے ہیں۔ اگر تمام بچوں کو ایک جگہ جمع کیا جائے جیسے اکثر مکاتب ہوتا ہے تو ابتدائی بچوں کا اتنا وقت ضائع ہوگا چوں کہ بہت سی باتیں ان سے متعلق نہیں ہوتی۔ اس لئے مدرسہ کے تمام طلبہ کو دوشعبوں میں تقسیم کر دیا جاتا ہے پہلے شعبہ میں قاعدہ اور پارۂ عم کی جماعت کے طلبہ ہوتے ہیں اس شعبہ میں حمد و نعت کے علاوہ سات امور ہیں۔ اور ہر استاذ سے ایک جماعت کے طلباء متعلق ہے وہ اس جماعت کے نقشہ کے مطابق مطلوبہ طلباء تیار کر کے دوسرے روز اجتماعی اعمال میں پیش کرتے ہیں۔ مثلاً کسی استاذ سے متعلق جماعت نمبر ۳ ہے تو بدھ کے روز تین بچے تیار کر کے جمعرات کو پیش کرنا ہوگا۔

نوٹ ؛ اسکول کی چھٹی کے دن مدرسہ کا وقت عام دنوں کے مقابلہ میں نصف گھنٹہ بڑھا دیا جائے اور اس میں پارۂ عم کے لڑکے اور لڑکیوں کو الگ کر کے وضوء اور نماز کی عملی مشق کرائیں۔ وضوء اور نماز کی سنتیں وغیرہ ابھی بتانے کی ضرورت نہیں صرف وضوء، اور نماز کا عملی طریقہ بتائیں تا کہ نماز کا خاکہ بچوں کے ذہن میں آجائے۔

ربنا تقبّل منّا انّک انت السمیع العلیم